

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS VILNIAUS IR ALYTAUS APSKRITYSE

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob.: 8 609 54 703, 8 658 42 925, el. p. info@vaistaiga.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389.
Atstovo duomenys: Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob.: 8 609 54 722, 8 698 42 368, el. p. vilnius@vaistaiga.lt

---

Vilniaus miesto savivaldybės tarybai

2022-06-10Nr. TR1-2(5.1E)

Kopija
Vilniaus miesto savivaldybės merui

TEIKIMAS

DĖL VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2022-05-18 SPRENDIMO NR. 1-1459 „DĖL TARYBOS 2011-07-13 SPRENDIMO NR. 1-127 „DĖL VIETINĖS RINKLIAVOS UŽ NAUDOJIMĄSI TARYBOS NUSTATYOMIS VIETOMIS AUTOMOBILIAMS STATYTI NUOSTATŲ TVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PANAIKINIMO

Vilniaus miesto savivaldybės taryba 2022-05-18 priėmė sprendimą Nr. 1-1459 „Dėl tarybos 2011-07-13 sprendimo Nr. 1-127 „Dėl vietinės rinkliavos už naudojimąsi tarybos nustatytais vietomis automobiliams statyti nuostatų tvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Sprendimas).

Sprendimas pagal jo priėmimo tvarką prieštarauja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo bei Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo nuostatomis, todėl turi būti panaikintas.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikoje ne kartą konstatuota, kad įstatymo viršenybės principo turi būti paisoma ne tik nustatant norminio administracinio teisės akto turinį, bet ir tokių teisės aktų priėmimo procedūroje (pvz., LVAT 2005-10-28 sprendimas adm. byloje Nr. II-04/2005, 2007-12-28 sprendimas adm. byloje Nr. I444-20/2007; 2019-04-25 sprendimas adm. byloje Nr. eI-4-602/2019).

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, jog priimant teisės aktus negalima ignoruoti nė vieno įstatymuose nustatytos teisės aktų priėmimo tvarkos etapo ar taisyklės; būtinybė teisės aktus priimti nuosekliai laikantis įstatymuose nustatytos teisės aktų priėmimo tvarkos kyla iš Konstitucijos. Konstitucinis Teismas taip pat yra konstatavęs, kad konstitucinis atsakingo valdymo principas, aiškinamas kartu su Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtintu valdžios įstaigų tarnavimo žmonėms imperatyvu, suponuoja teisėkūros procedūrų viešumo ir skaidrumo reikalavimus, kurių privalo laikytis teisėkūros subjektai. Tokių reikalavimų paisymas priimant teisės aktus yra būtina visuomenės pasitikėjimo valstybe ir teise bei valdžios atsakomybės visuomenei sąlyga; jis sudaro prielaidas įtraukti visuomenę į sprendimų, susijusių su viešaisiais interesais, priėmimo procesą, *inter alia* sudarant galimybę susipažinti su rengiamais teisės aktų projektais ir kita su jais susijusia informacija, taip įgyvendinant *inter alia* Konstitucijos 33 straipsnyje įtvirtintas piliečių teisės dalyvauti valdant savo šalį, kritikuoti valstybės įstaigų ar pareigūnų darbą, apskųsti jų sprendimus (2016 m. liepos 8 d. nutarimas).

Tiek Vietos savivaldos įstatymas, tiek Teisėkūros pagrindų įstatymas įpareigoja užtikrinti teisėkūros viešumą.

Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 9 punktą nustato savivaldybės gyventojų dalyvavimo tvarkant viešuosius savivaldybės reikalus principą, kuris reiškia, kad savivaldybės informuoja vietos gyventojus apie savo veiklą, sprendimų projektus, priimtus sprendimus ir sudaro sąlygas vietos gyventojams tiesiogiai dalyvauti planuojant ir įgyvendinant savivaldybės sprendimus. To paties

straipsnio 12 punkte įtvirtintas reagavimo į savivaldybės gyventojų nuomonę principas, pagal kurį *savivaldybės gyventojai ar jų atstovai turi teisę susipažinti su savivaldybės institucijų sprendimų projektais ir priimtais sprendimais.*

Vietos savivaldos įstatymo 13 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad *pateikti sprendimų projektai yra registruojami reglamento nustatyta tvarka ir ne vėliau kaip artimiausią darbo dieną po registracijos paskelbiami savivaldybės interneto svetainėje.*

To paties straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad *apie savivaldybės tarybos posėdžio laiką, svarstyti parengtus ir reglamento nustatyta tvarka įregistruotus klausimus kartu su sprendimų projektais meras <...> ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki posėdžio pradžios reglamento nustatyta tvarka praneša visiems tarybos nariams, gyventojams <....>.*

Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 4 punkte įtvirtintas teisėkūros atvirumo ir skaidrumo principas, reiškiantis, kad teisėkūra turi būti vieša, **su bendraisiais interesais susiję teisėkūros sprendimai negali būti priimami visuomenei nežinant ir neturint galimybių dalyvauti.**

Teisėkūros pagrindų įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad teisėkūros atvirumui, skaidrumui, koncentruotumui užtikrinti naudojama Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinė sistema (toliau – TAIS). Vadovaujantis Teisėkūros pagrindų įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 2 punktu, TAIS tvarkomi ir skelbiami teisės aktų projektai. Pagal šio straipsnio 6 dalį, TAIS teisėkūrai naudojama Lietuvos Respublikos teisingumo ministro nustatyta tvarka. Teisės aktų informacinės sistemos naudojimo teisėkūrai tvarkos aprašo, patvirtinto teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 1R-312 „Dėl Teisės aktų informacinės sistemos naudojimo teisėkūrai tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), 15 punkte nustatyta, kad TAIS naudotojas viešina dokumento rengimo eigą, tai yra skirtingus rengiamo dokumento variantus ir su dokumento rengimu susijusią informaciją.

Sistemiškai aiškinant šias įstatymų nuostatas darytina išvada, kad savivaldybės tarybos sprendimų projektų paskelbimas savivaldybės interneto svetainėje bei TAIS apima visų jų redakcijų paskelbimą, t. y., įpareigojama viešinti savivaldybės tarybos sprendimų projektus (visas jų redakcijas) ir tuo pačiu draudžiama priimti sprendimus dėl projektų, kurie nebuvo paskelbti teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais. Kitoks šių nuostatų aiškinimas būtų nesuderinamas su teisėkūros atvirumo ir skaidrumo reikalavimais ir ribotų vietos gyventojų teisę dalyvauti priimant savivaldybės sprendimus.

Aukščiau minėtos įstatymų nuostatos, reglamentuojančios sprendimų projektų viešinimą, nustato esmines sprendimų priėmimo procedūras ir yra skirtos užtikrinti viešumo bei skaidrumo principų įgyvendinimą, nes tik tada, kai asmeniui sudaroma galimybė susipažinti su ketinamo priimti sprendimo projektu, asmuo gali efektyviai ir operatyviai dalyvauti sprendimų priėmimo procese (teikti pastabas, siūlymus, esant poreikiui, ginti savo teises ir pan.). O šių procedūrų pažeidimas yra laikytinas esminiu procedūrų pažeidimu, kuris yra savarankiškas pagrindas tokio sprendimo panaikinimui.

Įvertinus žemiau nurodytą Sprendimo priėmimo tvarką, darytina išvada, kad Sprendimas priimtas pažeidžiant esmines procedūras.

Sprendimo projektas buvo paskelbtas Vilniaus miesto savivaldybės interneto svetainėje¹ bei TAIS² (registracijos Nr. 22-6142). Tačiau priimto Sprendimo ir viešai paskelbto Sprendimo projekto tekstai reikšmingai skiriasi: pakeista projekte buvusi Vietinės rinkliavos už naudojimąsi tarybos nustatytomis vietomis automobiliams statyti nuostatų (toliau – Nuostatai) 7.8 papunkčio redakcija, viešai paskelbtame Sprendimo projekte visai nebuvo priimtame Sprendime esančių Nuostatų 11.7, 11.8 bei 11.11, 14.3, 16.1, 25.3 papunkčių pakeitimų, nebuvo Nuostatų 14¹ punkto.

2022-05-18 vykusio savivaldybės tarybos posėdžio protokole³ nurodyta, kad komitetai pritarė po pateikimo Taryboje naujos redakcijos sprendimo projektui su siūlymais. Nuspręsta:

¹ <https://vilnius.lt/lt/savivaldybe/posedziai/posedzio-klausimas/?id=370947>

² <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/3d86dba0c08e11ec9f0095b4d96fd400?positionInSearchResults=2&searchModelUID=7491cf57-d728-4bf8-88e7-6e57f7ea4bcf>

³ <https://vilnius.lt/lt/savivaldybe/posedziai/tarybos-posedziu-protokolai/>

priimti naujos redakcijos sprendimą „Dėl Tarybos 2011-07-13 sprendimo Nr. 1-127 „Dėl Vietinės rinkliavos už naudojimąsi Tarybos nustatytais mokamomis vietomis automobiliams statyti nuostatų tvirtinimo“ pakeitimo“ su Paslaugų ir miesto ūkio komiteto siūlymais.

Taigi, posėdžio metu buvo svarstomas visai kitos redakcijos, nei buvo viešinamas, Sprendimo projektas, kuriam dar ir posėdžio metu buvo pateikti papildomi siūlymai. Naujos redakcijos Sprendimo projektas iš anksto nebuvo pavišintas nei savivaldybės interneto svetainėje, nei TAIS. Kokie pakeitimai buvo padaryti naujos redakcijos projekte net ir posėdžio metu nebuvo įvardinta. Todėl net nėra aišku, koks buvo Sprendimo projekto, už kurį buvo balsuojama tarybos posėdžio metu, turinys.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą teisinį reguliavimą, darytina išvada, kad priimant Sprendimą turėjo būti viešinamas ne tik pirminis Sprendimo projekto variantas, bet ir visos kitos projekto redakcijos ir (ar) siūlymai koreguoti esamą projektą, nes tik tokiu atveju būtų užtikrintas teisėkūros viešumas bei skaidrumas ir sudaryta reali visuomenės teisė dalyvauti teisėkūros procese. Tačiau kaip jau buvo minėta, Sprendimo projekto pakeitimai nebuvo pavišinti teisės aktų nustatyta tvarka. Taigi galimybė susipažinti su naujos redakcijos Sprendimo projekte siūlomo nustatyti teisinio reguliavimo pakeitimais vietos gyventojams nebuvo sudaryta. Tai apribojo vietos gyventojų teisę dalyvauti priimant Sprendimą.

Atsižvelgiant į tai, kad Sprendimo nuostatos, kurių nebuvo viešai skelbiamame Sprendimo projekte, reglamentuoja leidimų išdavimo tvarką, automobilių stovėjimo vietų nustatymo ir žymėjimo tvarką, darytina išvada, kad tokie Sprendimo projekto pakeitimai yra laikytini esminiais Sprendimo projekto pakeitimais, neabejotinai turintys esminės įtakos rinkliavos mokėtojams, rezervuotų automobilių stovėjimo vietų naudotojams.

Apibendrinus tai, kas išdėstyta, darytina išvada, jog dėl Sprendimo projekto rengimo eigos viešinimo trūkumų yra pagrindas teigti, kad priimant Sprendimą buvo nesilaikyta Vietos savivaldos įstatymo 13 straipsnio 5 dalyje nustatytos savivaldybės tarybos sprendimų projektų skelbimo tvarkos ir nepaisyta savivaldybės gyventojų dalyvavimo tvarkant viešuosius savivaldybės reikalus bei reagavimo į savivaldybės gyventojų nuomonę principų, teisėkūros atvirumo ir skaidrumo reikalavimų, taip pat nesilaikyta iš Teisėkūros pagrindų įstatymo 5 straipsnio 6 dalies kylančios TAIS naudojimo teisėkūrai tvarkos. Šie Sprendimo priėmimo procedūros pažeidimai, atsižvelgiant į jų poveikį teisėkūros procedūrai, vertintini kaip esminiai teisėkūros procedūros pažeidimai. Todėl šis sprendimas turi būti panaikintas.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta bei vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu, siūlau Vilniaus miesto savivaldybės tarybai svarstyti Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2022-05-18 sprendimo Nr. 1-1459 „Dėl tarybos 2011-07-13 sprendimo Nr. 1-127 „Dėl vietinės rinkliavos už naudojimąsi tarybos nustatytais vietomis automobiliams statyti nuostatų tvirtinimo“ pakeitimo“ panaikinimo klausimą.

Šis teikimas turi būti apsvarstytas **artimiausiame posėdyje, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį**, nuo teikimo gavimo dienos. Apie priimtą sprendimą Vyriausybės atstovui turi būti pranešta per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos. Informuoju, jog per nustatytą terminą nepakeitus ginčijamo teisės akto (nepranešus apie teikimo įvykdymą ar atsisakius jį tenkinti) bus kreipiamasi į teismą.

Taip pat informuoju, jog vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punktu, Vyriausybės atstovas turi teisę nustatyti kitą nurodytų veiksmų įvykdymo terminą, jeigu gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto motyvuotas prašymas šį terminą pratęsti.

Vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su šia informacija supažindinti savivaldybės tarybos narius.

Vyriausybės atstovas Vilniaus ir Alytaus apskrityse

Julius Arlauskas